

MELDERDĀNCIS

V.Ozola horeogrāfija, tautas mūzika V.Sama apdarē

Deja veidota, izmantojot senu sadžīves deju ar dziesmas tekstu "Precē, meitīp, meldera dēliq' ". Lai būtu tsāk, deja nosaukta par "Melderdanci".

Raksturīgs šai dejai ir citās latviešu dejās reti sastopamais "atslēgas solis".

"Melderdancis" pirmo reizi iestudēts 1074.gadā Rēzeknes teātra izrādē-uzvedumā "Kāzu laiki Latgalē". Vēlāk kļuva par patsstāvīgu deju. Jelgavas ansamblis "Lielupe" 1978.g. "Melderdanci" rādīja jaunrades deju skatē, - žūrijas komisija atzina kā popularizējamu deju. – Tā vairāk piemērota senioru kolektīviem.

Dejas sākumā dejotāji stāv, kā parādīts 1.zīmējumā, - 4 pāri skatuves kreisās malas priekšējās kulisēs, otrs 4 pāri labās malas dibenplāna kulisēs. Pāru iekšējās rokas sadotas, paceltas uz prickšu. Brīvās rokas sānos.

PIRMAIS GĀJIENS

Bez dziedāšanas.

1. – 2.t. - Ar 1.kustību, sākot ar ārējām kājām, iznāk 1., 2., 5.un 6.pāris virzoties kā parādīts 1.zīmējumā.
3. – 4.t. - Dejotāji pa pāriem ar 2.kustību apgriežas labo elkoņu satvērienā.
5. – 8.t. - Pievienojoties arī pārējiem 4 pāriem, visi turpina iepriekšējās četrās taktīs aprakstīto darbību. – 8.taksts beigās 4 pāri atrodas līnijā skatuves priekšplānā, 4 pāri – līnijā dibenplānā.
9. – 16.t. - Dejotāji pa pāriem ar 2.kustību virzās gar skatuves malām. Gājiena beigās visi nonāk 2.zīmējumā parādītās vietās.

OTRAIS GĀJIENS

Dzied 1.pantu.

1. – 2.t. - Sievas ar 1.kustību dodas uz skatuves vidu (1.zīm.).
3. – 4.t. - Pretimnākošās sievas, satiekoties ar 2.kustību, apgriežas labo elkoņu satvērienā.
9. – 12.t. - Patreizējo pāru dejotāji ar 3.kustību virzās ar 3.kustību uz skatuves vidu (3.zīm.).
13. – 16.t. - Izpildot 3.kustību, dejotāji virzās uz skatuves malām (4.zīm.).

TREŠAIS GĀJIENS

Dzied 2.pantu.

1. – 2.t. - Uz skatuves vidu ar 1.kustību dodas vīri (5.zīm.).
3. – 4.t. - Pretimnākošie vīri ar 2.kustību apgriežas labo elkoņu satvērienā.
5. – 6.t. - Vīri ar 1.kustību dodas uz skatuves pretējo malu pie savām partnerēm.
7. – 8.t. - Vīri griežas ar savām partnerēm ar 2.kustību labo elkoņu sātvērienā.
9. – 12.t. - Pāri ar 3.kustību dodas uz skatuves vidu.
13. – 16.t. - Turpinot 3.kustību, galējie pāri iziet uz skatuves malām, bet vidējie paliek centrā, - visi nostājas kā parādīts 6.zīmējumā.

CETURTAIS GĀJIENS

Dzied 3.pantu.

1. – 2.t. - Dejotāji pa pāriem virzās, kā parādīts 6.zīmējumā.
3. – 4.t. - Pāri griežas ar 2.kustību labo elkoņu satvērienā. 4.takts beigās nostājas 7.zīmējumā parādītās vietās.
5. – 6.t. - Ar 1.kustību virzās pa pāriem, kā parādīts 7.zīmējumā.
7. – 8.t. - Griežoties pa pāriem labo elkoņu satvērienā, dejotāji 8.takts beigās nostājas 8.zīmējumā parādītās vietās. – Ik pa diviem pāriem veido spārniņus. – Blakus esošie kaimiņu vīri vai sievas sadod spārniņa centrā rokas elkoņu satvērienā. Pāra partneris savukārt pieķeras pie otras rokas elkoņa.
9. – 12.t. - Dejotāji ar skrējienu polkas soli (vīri sākot ar kreiso, sievas ar labo kāju) virzās 8.zīmējumā parādītos virzienos. – 12.taktī spārniņu centrā esošie dejotāji rokas atlaiž, – katrs pāris, turpinot griezienu tajā pašā virzienā, pagriežas un nostājas kā parādīts 9.zīmējumā.
13. – 16.t. - Dejotāji ik pa diviem pāriem griežas četros spārniņos kā parādīts 9.zīmējumā. – Gājiena beigās visi nostājas 10.zīmējumā norādītās vietās. Sadotās rokas atlaiž un ieliek sānos.

PIEKTAIS GĀJIENS

Bez dziedāšanas.

1. – 2.t. - 1., 2., 5.un 6.sieva ar 1.kustību dadas uz skatuves vidu (10.zīm.).
3. – 4.t. - Pretimnākošas sievas satiekoties, ar 2.kustību apgriežas pa pāriem labo elkoņu satvērienā.
5. – 6.t. - 1., 2., 5.un 6.sieva ar 1.kustību dadas uz skatuves pretējo stūri. Vienlaicīgi uz skatuves vidu dadas 3., 4., 7.un 8.sieva (11.zīm.).
7. – 8.t. - Četras sievas, skatuves vidū satiekoties, griežas pa pāriem ar 2.kustību labo elkoņu satvērienā. – Vienlaicīgi 4 iepriekšējās sievas, nonākušas skatuves pretējā stūrī, apgriežas ar vīriem.
9. – 10.t. - 3., 4., 7.un 8.sieva dadas ar 1.kustību uz skatuves pretējo stūri. – Vienlaicīgi uz skatuves vidu dadas 1., 2., 5.un 6.vīrs (12.zīm.).
11. – 12.t. - Četri vīri, kuri atrodas skatuves vidū, apgriežas ar 2.kustību. – Vienlaicīgi tās sievas, kuras nonākušas pie skatuves pretējā stūrā vīriem, griežas ar tiem.
13. – 14.t. - 1., 2., 5.un 6.vīrs ar 1.kustību dadas uz pretējo skatuves stūri. Vienlaicīgi uz skatuves vidu virzās 3., 4., 7.un 8.vīrs (13.zīm.).
15. – 16.t. - 1., 2., 5.un 6.vīrs, satiekoties ar savām partnerēm, apgriežas ar 2.kustību labo elkoņu satvērienā. – Vienlaicīgi 3., 4., 7.un 8.vīrs ar 1.kustību dadas pie savām partnerēm. – Gājiena beigās visi nostājas kā parādīts 14.zīmējumā.

SESTAIS GĀJIENS

Atkārto 1.pantu.

1. – 8.t. - Dejotāji pa pāriem ar 1.un 2.kustību virzās pa dejas ceļu (14.zīm.).
9. – 16.t. - Ar 3.kustību dejotāji aizdejo kulisēs (15.zīm.).

KUSTĪBU APRAKSTS

1.kustība

Kustību izpilda 2 taktīs.

1.t. - Divi palēciena soļi uz priekšu, sākot ar kreiso kāju.

2.t. - Ar kreiso kāju izpilda „atslēgu”

Uz „viens” – kreiso kāju izliek uz priekšu, ķermeņa svars paliek uz labās kājās.

Uz „-un” – kreiso kāju izliek sānis.

Uz „di-”, – kreiso kāju pieliek pie labās.

Uz „-vi” – pauze.

Apraksts dots vīriem. Sievas kustību sāk, kā arī „atslēgu” izpilda ar labo kāju.

2.kustība

Izpilda 2 taktīs.

1.t. - Divi palēcieni, sākot ar kreiso kāju.

2.t. - Trīs kāju piesitieni (kreisā, labā, kreisā kāja).

Sievas kustību sāk ar labo kāju.

3.kustība

Kustību izpilda 4 taktīs, dejotāji pa pāriem valša satvērienā.

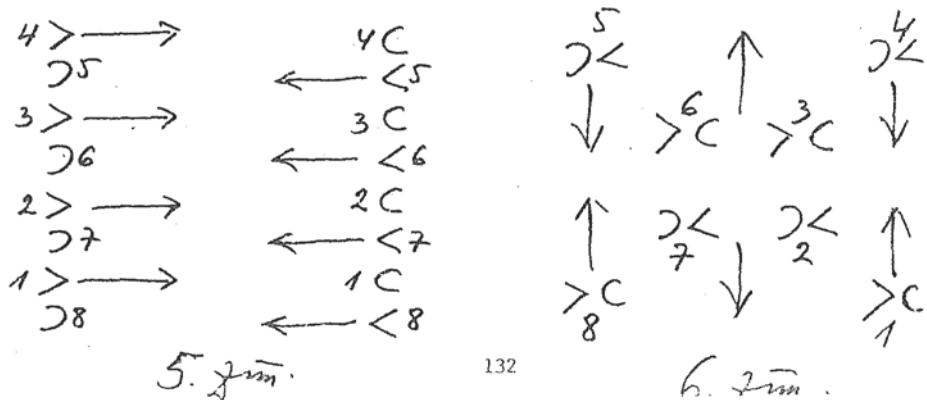
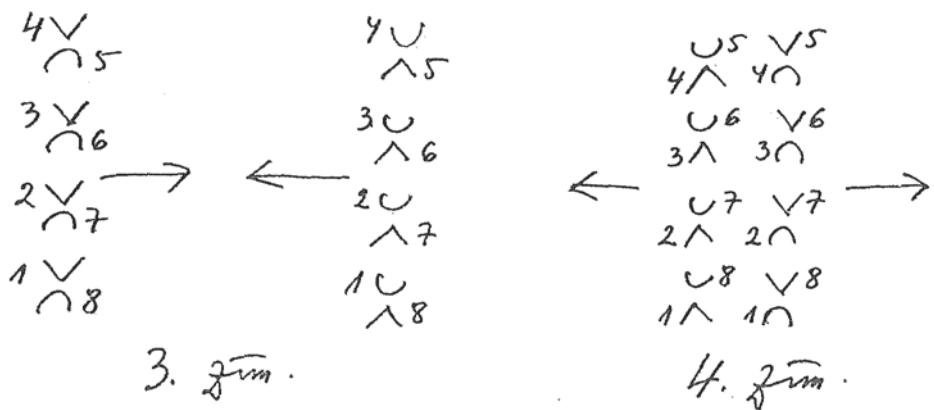
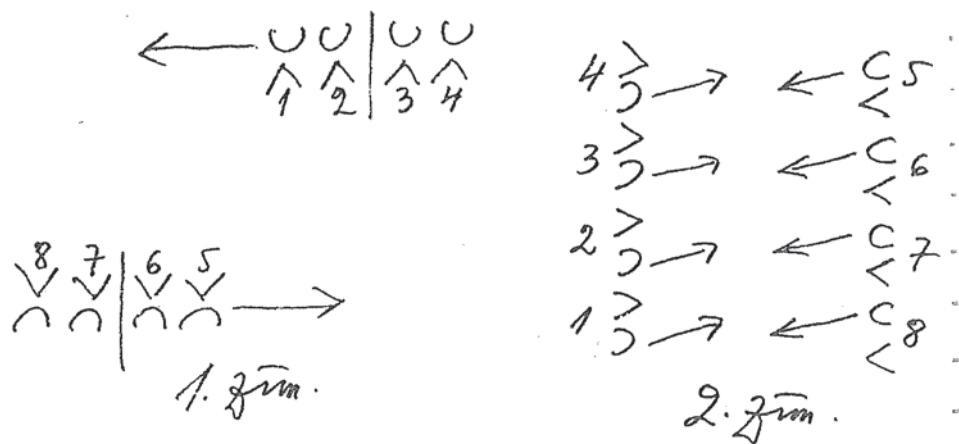
1.t. - Skrējiena polkas solis, sākot ar kreiso kāju, sānis. – Trīs skrējiena soļi un palēciens pa kreisi.

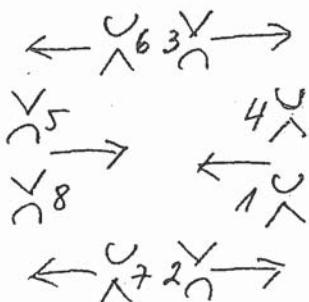
2.t. - Skrējiena polkas solis, sākot ar labo kāju, pa labi.

3. – 4.t. - Ar 4 divsoļu polkas soļiem, sākot ar kreiso kāju, griezienā pa labi, izpilda pa pāriem divus apgriezienus pa labi.

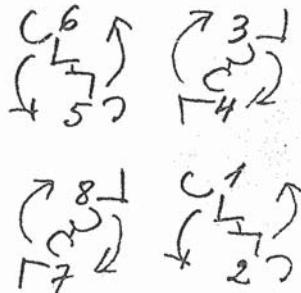
Apraksts dots vīriem. Sievas kustību sāk ar labo kāju.

ways & variations of megham

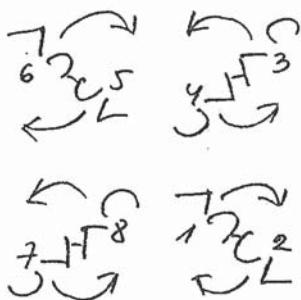

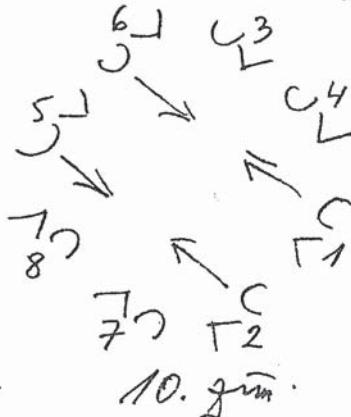
7. \sqrt{m} .

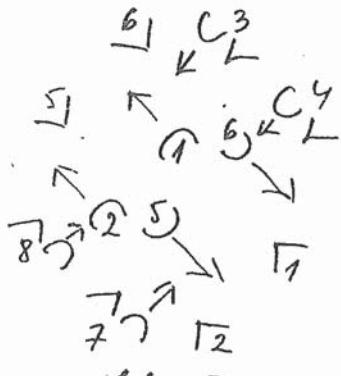
8. \sqrt{m} .

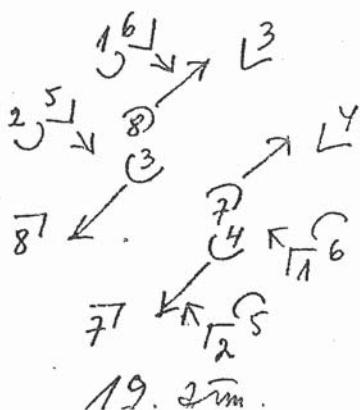
9. \sqrt{m} .

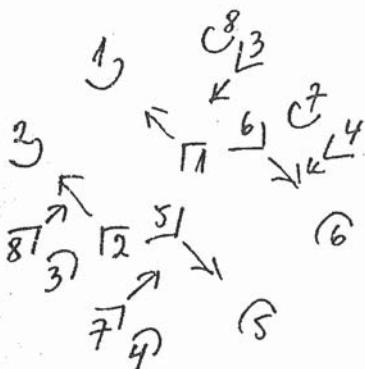
10. \sqrt{m} .

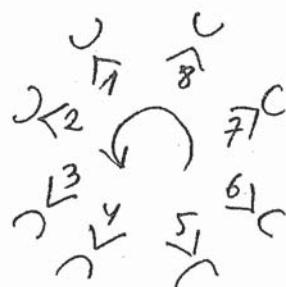
11. \sqrt{m} .

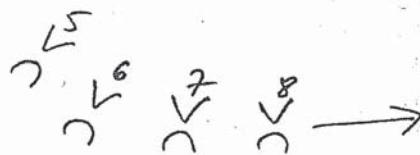
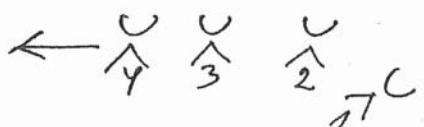
19. \sqrt{m} .

13. Zm .

14. Zm .

15. Zm .

~~DR~~

MELDERDANCIS

Kāns zīdere

The musical score consists of five staves of handwritten notation. The first staff shows a melodic line with various note heads and stems. The second staff begins with a vocal line: "1. Precē, mosen, o-roja dēlu, Tad te dabīni plocīnus īst". The third staff continues the melody. The fourth staff starts with "2. Ja". The fifth staff concludes the section with "Plocīnus a-čis neradēs". The lyrics are written in cursive Latvian script.

1. Precē, mosen, o-roja dēlu, Tad te dabīni plocīnus īst.

2. Ja

Plocīnus a-čis neradēs

1. Precē, meitin, meldera dēlip' 2x
Tad dabūsi kilķenus īst.
Ja tu melderi neprecēs',
Kilķenus acīs neradēs'. 2x

2. Ko tu nāci, kankarbiksi, 2x
Jaunu meitu maltuvē ?
Visi tavi kankariši
Uz meitāmi cilajās.

3. Malu, malu visu rītu, 2x
Supam putras nesamal'.
Būt' supami samalus',